

บทบาทของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อการส่งเสริมโครงการ
หมู่บ้านศีล ๕ ตำบลเหมืองจี้ อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน

THE ROLE OF LOCAL LEADERS TOWARDS THE PROMOTION OF THE
VILLAGE OF THE FIVE PRECEPTS PROJECT OF MUANGJEE SUB-DISTRICT,
MUANG DISTRICT, LAMPHUN PROVINCE

พระธิดิ ญาณเมธี (พิทวงค์)*

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยเรื่องนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ ๑) เพื่อศึกษาบทบาทของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อการส่งเสริมโครงการหมู่บ้านรักษาศีล ๕ ตำบลเหมืองจี้ อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน ๒) เพื่อศึกษาสัมพันธระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับบทบาทของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อการส่งเสริมโครงการหมู่บ้านรักษาศีล ๕ ๓) เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคและข้อเสนอแนะของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อการส่งเสริมโครงการหมู่บ้านรักษาศีล ๕ และ ๔) เพื่อศึกษาแนวทางของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อการส่งเสริมโครงการหมู่บ้านรักษาศีล ๕ การวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบผสานวิธี ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้นำท้องถิ่นตำบลเหมืองจี้ อำเภอเมืองลำพูน จำนวน ๑๒๐ คน เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม และทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อทำการวิจัยทางสังคมศาสตร์ เพื่อหาค่าความถี่ และค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทำการทดสอบค่าความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลโดยการทดสอบค่าไคสแควร์ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ส่วนข้อคำถามปลายเปิดที่แสดงปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะ ผู้วิจัยทำการจัดกลุ่มตามประเด็นที่กำหนดไว้ในแบบสอบถามปลายเปิด และการวิเคราะห์โดยใช้การแจกแจงความถี่ และข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยทำการจัดกลุ่มข้อมูล สารสำคัญของประเด็นการสัมภาษณ์ จากนั้นทำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา

ผลการวิจัย พบว่า

๑. ระดับบทบาทในการส่งเสริมโครงการหมู่บ้านรักษาศีล ๕ ตำบลเหมืองจี้ อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย ๔.๑๘

๒. ผลการทดสอบสมมติฐานความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับบทบาทของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อการส่งเสริมโครงการหมู่บ้านรักษาศีล ๕ ตำบลเหมืองจี้ อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า อายุ วุฒิการศึกษา อาชีพ รายได้ มีความสัมพันธ์กับบทบาทการ

* นิสิตปริญญาโท หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์) ภาควิชารัฐศาสตร์คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

ส่งเสริมโครงการหมู่บ้านรักษาศีล ๕ ส่วนเพศ ไม่มีความสัมพันธ์กับบทบาทในการส่งเสริมโครงการหมู่บ้านรักษาศีล ๕

๓. ปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาเกี่ยวกับบทบาทของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อการส่งเสริมโครงการหมู่บ้านรักษาศีล ๕ ตำบลเหมืองจี้ อำเภอเมืองลำพูน พบว่า ยังขาดความร่วมมือจากผู้นำและประชาชนในด้านต่างๆ ดังนี้ ด้านการเป็นแบบอย่างที่ดี พบว่า ผู้นำท้องถิ่นยังไม่เข้าถึงแก่นแท้ของโครงการหมู่บ้านรักษาศีล ๕ และไม่สามารถเป็นผู้นำประชาชนในการรักษาศีล ๕ ได้อย่างที่โครงการกำหนด และด้านการประชาสัมพันธ์ พบว่า ขาดการประชาสัมพันธ์บอกกล่าวอย่างต่อเนื่องและการกระจายข่าวสารสู่ประชาชนยังไม่ทั่วถึง ส่วนด้านการรณรงค์การมีส่วนร่วม พบว่า ขาดความร่วมมือจากผู้นำท้องถิ่นและประชาชนในชุมชน หรือให้ความร่วมมือน้อย และด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมที่ดี พบว่า บางชุมชนในตำบลมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมโครงการหมู่บ้านรักษาศีล ๕ ได้อย่างดี และได้รับความร่วมมือทั้งพระภิกษุและผู้นำท้องถิ่นในการดำเนินงาน

๔. แนวทางในการส่งเสริมโครงการหมู่บ้านรักษาศีล ๕ ตำบลเหมืองจี้ อำเภอเมืองลำพูน พบว่า ผู้นำท้องถิ่นได้มีการส่งเสริมให้ประชาชนได้ยึดถือประพฤติปฏิบัติตามหลักของศีล ๕ และยึดมั่นในศีลธรรม เป็นสิ่งที่เราควรปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ เพื่อความเป็นสิริมงคลให้กับชีวิตของเราเอง ศีลทั้ง ๕ ข้อ เป็นพื้นฐานของการปฏิบัติดี ปฏิบัติชอบ เพื่อเป็นการทบทวนและนำไปใช้ในชีวิตรประจำวัน

คำสำคัญ : บทบาท, ผู้นำท้องถิ่น, ส่งเสริม, โครงการ, ศีล ๕

ABSTRACT

The objectives of the thesis entitled “The Role of Local Leaders towards the Promotion of Village of the Five Precepts Project of Muangjee Sub-district, Muang District, Lamphun Province” were as follows: 1) to examine the role of local leaders towards the promotion of village of the five precepts project of Muangjee sub-district, Muang district, Lamphun province, 2) to find out the relation between personal factor and the role of local leaders towards the promoting of the five precepts project, and 3) to investigate the problems and obstacles of local leaders towards the promotion of village of the five precepts project of Muangjee sub-district, Muang district, Lamphun province. 4) to explore the guideline of local leaders towards the promotion of village of the five precepts project of Muangjee sub-district, Muang district, Lamphun province. The research used mixed method research. The populations and analysis performed by a computer program for social science research and standard deviation: SD and examined the relationship between personal factors by testing the hypothesis with (Chi – Square Test) (χ^2) there was statistically significant at 0.05 level. In the part of open-ended questions showed the problems,

findings were as follows :

- 1) The role level of the promotion of village of the five precepts project of Muangjee sub-district, Muang district, Lamphun province was overall at the high level with mean equal to 4.18.
- 2) The result of testing the hypothesis of relation between personal factor and the role of local leaders towards the promoting of the five precepts project Muangjee sub-district, Muang district, Lamphun province classified by personal factors, it was found that age, education, occupation and income there was relation with the promotion role of village of the five precepts project.
- 3) The problems and guideline of solving problem about the role of local leaders towards the promotion of village of the five precepts project of Muangjee sub-district, Muang district, Lamphun province was found that the lack of cooperation from the leaders and people of sub-district there was the providing activity for promoting the village of the five precepts project well and participated both the Buddhist monks and the local leaders in operation.
- 4) The guideline of promoting the village of the five precepts project of Muangjee sub-district, Muang district, Lamphun province was found that the local leaders promoted the people for following the principle of the five precepts and abode in moral that they should always practice for prosperity of our own lives. The five precepts were the basic of good practice for reviewing and applying in daily life.

Keywords : Role, leader, Promote, Project, Five Precepts

บทนำ

คณะสงฆ์ โดย เจ้าพระคุณสมเด็จพระมหาธีรราชมิ่งคลาจารย์ ผู้ปฏิบัติหน้าที่สมเด็จพระสังฆราช มีดำริในการจัดทำโครงการหมู่บ้านรักษาศีล ๕ เพื่อส่งเสริมสนับสนุนและสร้างความตระหนักให้พุทธศาสนิกชนชาวไทยนำหลักธรรมคำสอนทางพระพุทธศาสนา ไปปฏิบัติตามหลักศีล ๕ สุวัธสีวิตประจำวันของคนทุกคน กับทั้งเพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดการจัดตั้ง “หมู่บ้านรักษาศีล ๕” ให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ของทุกจังหวัดทั่วประเทศ^๑

เทศบาลตำบลเหมืองจี้เป็นชุมชนขนาดใหญ่ประกอบด้วย ประชากรจำนวน ๑๔ หมู่บ้าน มีวัดจำนวน ๑๒ วัด ๑ อาราม ๒ สำนักสงฆ์ ดังสภาพปัจจุบันการอยู่ร่วมกันในสังคมหมู่บ้านย่อมต้องมีกฎ มีระเบียบ แต่ก็ยังดูแลไม่ทั่วถึงครอบคลุมจนทำให้เกิดปัญหาที่ตามมาอาทิเช่น ปัญหา

^๑ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ, คู่มือการดำเนินงานโครงการสร้างความปรองดองสมานฉันท์โดยใช้หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา หมู่บ้านรักษาศีล ๕, (สำนักงานพระพุทธศาสนา. : มปท, ๒๕๕๗), หน้า ๑.

การทะเลาะวิวาท ปัญหาการลักขโมย ปัญหายาเสพติด และปัญหาการเล่นการพนัน เป็นต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการศึกษาบทบาทของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อการส่งเสริม โครงการหมู่บ้านรักษาศีล ๕ ในเทศบาลตำบลเหมืองจี้ อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน

๑. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑.๑ เพื่อศึกษาบทบาทของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อการส่งเสริมโครงการหมู่บ้านรักษาศีล ๕ ตำบลเหมืองจี้ อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน

๑.๒ เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับบทบาทของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อการส่งเสริมโครงการหมู่บ้านรักษาศีล ๕ ตำบลเหมืองจี้ อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน

๑.๓ เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและอุปสรรคของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อการส่งเสริมโครงการหมู่บ้านรักษาศีล ๕ ตำบลเหมืองจี้ อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน

๑.๔ เพื่อศึกษาแนวทางของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อการส่งเสริมโครงการหมู่บ้านรักษาศีล ๕ ตำบลเหมืองจี้ อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน

๒. ขอบเขตการวิจัย

๒.๑ ขอบเขตด้านเนื้อหา

งานวิจัยนี้ทำการศึกษาบทบาทของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อการส่งเสริมโครงการหมู่บ้านรักษาศีล ๕ ตำบลเหมืองจี้ อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน พร้อมทั้งศึกษาประเด็นเกี่ยวกับ บทบาทของผู้นำท้องถิ่นต่อการส่งเสริมโครงการหมู่บ้านรักษาศีล ๕ ๔ ด้าน ได้แก่ ๑) ด้านการเป็นแบบอย่างที่ดี ๒) ด้านการประชาสัมพันธ์ ๓) ด้านการรณรงค์การมีส่วนร่วม ๔) ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมที่ดี

๒.๒ ขอบเขตด้านตัวแปร

๑) ตัวแปรต้น ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ วุฒิการศึกษา อาชีพ รายได้

๒) ตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดเห็นของผู้นำท้องถิ่นมีต่อบทบาทการส่งเสริมโครงการหมู่บ้านรักษาศีล ๕ ในเทศบาลตำบลเหมืองจี้ อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน ประกอบด้วย ๔ ด้าน ได้แก่ ๑) ด้านการเป็นแบบอย่างที่ดี ๒) ด้านการประชาสัมพันธ์ ๓) ด้านการรณรงค์การมีส่วนร่วม ๔) ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมที่ดี

๒.๓ ขอบเขตด้านประชากร / ผู้ให้ข้อมูลหลัก

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ผู้นำชุมชน จำนวน ๑๒๐ คน ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้ให้ข้อมูลหลักที่สำคัญ จำนวน ๙ รูป/คน

๒.๔ ขอบเขตด้านพื้นที่

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ศึกษาในเทศบาลตำบลเหมืองจี้ อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน

๒.๕ ขอบเขตด้านระยะเวลา

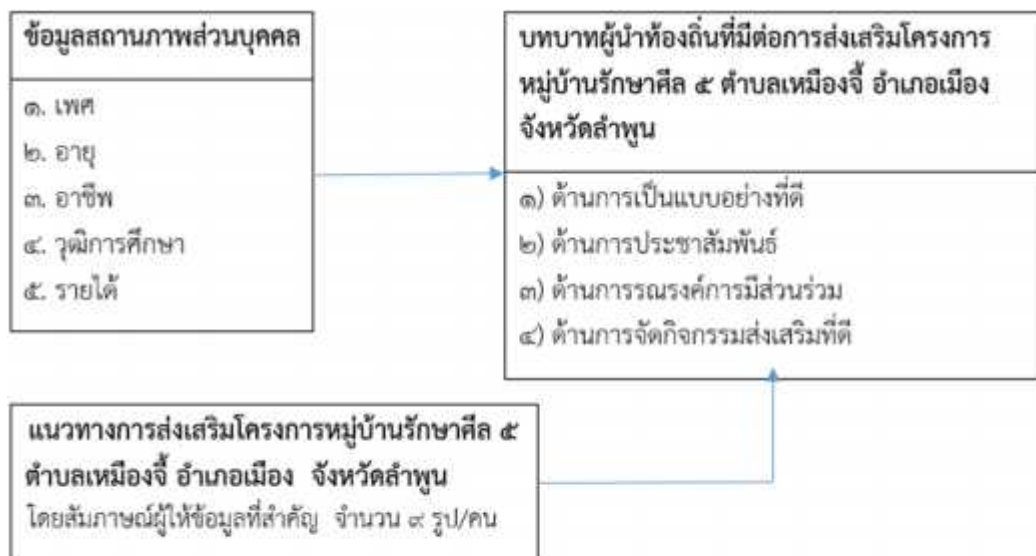
การศึกษาในครั้งนี้ เริ่มดำเนินการตั้งแต่เดือน สิงหาคม พ.ศ.๒๕๕๘ ถึง เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๙ รวมระยะเวลาในการศึกษาทั้งสิ้น ๖ เดือน

๓. สมมติฐานการวิจัย

ผู้นำท้องถิ่นที่มีเพศ, อายุ, วุฒิการศึกษา, อาชีพ, รายได้ ต่างกันมีบทบาทของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อการส่งเสริมโครงการหมู่บ้านรักษาศีล ๕ ตำบลเหมืองจี้ อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน แตกต่างกัน

๔. กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “บทบาทของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อการส่งเสริมโครงการหมู่บ้านรักษาศีล ๕ ตำบลเหมืองจี้ อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน” จากการทบทวนแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องผู้วิจัย กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย (Conceptual Framework) ดังนี้

แผนภาพที่ ๑ แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย

๕. วิธีดำเนินการวิจัย

๕.๑ รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ จากแบบสอบถาม ประกอบการสัมภาษณ์เชิงลึก กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

๕.๒ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

๕.๒.๑ ประชากร ที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผู้นำท้องถิ่น ตำบลเหมืองจี้ อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน จำนวน ๑๒๐ คน

๕.๒.๒ ผู้ให้ข้อมูลหลัก ผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้ให้ข้อมูลหลักจำนวน ๙ รูป/คน ได้แก่ ๑) ผู้นำชุมชน จำนวน ๓ คน ๒) เจ้าหน้าที่เทศบาลตำบลเหมืองจี้ จำนวน ๓ คน ๓) พระภิกษุสงฆ์ จำนวน ๓ รูป

๕.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถาม ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นตามกรอบของการวิจัย เรื่อง “บทบาทของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อการส่งเสริมโครงการหมู่บ้านรักษาศีล ๕ ตำบลเหมืองจี้ อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน” และ ผู้วิจัยสร้างแบบสัมภาษณ์เพื่อใช้เก็บข้อมูลโดยเป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง

๕.๔ การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ โดยใช้สถิติ ดังนี้

๑. การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม หลังจากที่ได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามเรียบร้อยแล้ว นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จทางสถิติเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ดังนี้

สถิติพรรณนา สำหรับอธิบายลักษณะทั่วไปของประชากรและพรรณนาถึงบทบาทของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อการส่งเสริมโครงการหมู่บ้านรักษาศีล ๕ ตำบลเหมืองจี้ อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน สถิติที่ใช้ คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สถิติอนุมาน ใช้สำหรับทดสอบสมมติฐาน เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับบทบาทของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อการส่งเสริมโครงการหมู่บ้านศีล ๕ ตำบล เหมืองจี้ อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล สถิติที่ใช้คือ การทดสอบสมมติฐานด้วยสถิติทดสอบไคสแควร์

๒. การวิเคราะห์ข้อคำถามปลายเปิด ผู้วิจัยทำการเก็บข้อมูล ได้กำหนดตามกรอบของการวิจัยจากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาจัดกลุ่มข้อมูล ตามกรอบที่ได้กำหนดเอาไว้ แล้วทำการวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่

๓. การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสัมภาษณ์เชิงลึกผู้วิจัยจัดกลุ่มข้อมูล ตามลำดับความสำคัญของประเด็นการสัมภาษณ์ที่กำหนดไว้ จากนั้น จึงทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เชิงเนื้อหาประกอบบริบท โดยการเขียนแบบพรรณนา

๖. ผลการวิจัย

๖.๑ ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เพศชาย จำนวน ๘๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๓.๓ มีอายุระหว่าง ๓๖-๕๐ ปี จำนวน ๖๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๕.๐ มีวุฒิการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี จำนวน ๕๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๔.๒ มีอาชีพเกษตรกร/รับจ้าง จำนวน ๕๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๖.๗ มีรายได้ น้อยกว่า ๑๐,๐๐๐ บาท/เดือน จำนวน ๕๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๔.๒

๖.๒ บทบาทของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อการส่งเสริมโครงการหมู่บ้านรักษาศีล ๕ ตำบลเหมืองจี้ อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน

บทบาทของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อการส่งเสริมโครงการหมู่บ้านรักษาศีล ๕ ตำบลเหมืองจี้ อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย ($\mu = ๔.๑๘$, $\sigma = ๐.๗๔๐$) และเมื่อจำแนกเป็น รายด้าน แล้วพบว่า ด้านการเป็นแบบอย่างที่ดีมาก มีค่าเฉลี่ย ($\mu = ๔.๔๗$, $\sigma = ๑.๔๖๖$) รองลงมาคือด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมที่ดีมีค่าเฉลี่ย ($\mu = ๔.๓๕$, $\sigma = ๐.๗๔๘$) และรองลงมาด้านการประชาสัมพันธ์ มีค่าเฉลี่ย ($\mu = ๔.๐๖$, $\sigma = ๐.๖๙๘$) และด้านการรณรงค์การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ย ($\mu = ๔.๐๑$, $\sigma = ๐.๖๙๕$)

๖.๓ ผลการทดสอบสมมติฐาน

ผลการทดสอบสมมติฐานจำนวน ๕ สมมติฐาน มีสมมติฐานที่ ๒, ๓, ๔, และ ๕ ซึ่งประกอบด้วยตัวแปรต้น คือ อายุ วุฒิการศึกษา อาชีพ และรายได้ พบว่า มีความสัมพันธ์ต่อบทบาทของผู้นำท้องถิ่นในการส่งเสริมโครงการหมู่บ้านรักษาศีล ๕ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงยอมรับสมมติฐาน ส่วนสมมติฐานที่ ๑ ตัวแปรต้นคือ เพศ พบว่า ไม่มีความสัมพันธ์ต่อบทบาทของผู้นำท้องถิ่นในการส่งเสริมโครงการหมู่บ้านรักษาศีล ๕ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ จึงปฏิเสธสมมติฐาน

๖.๔ ผลการสัมภาษณ์เชิงลึก

๑) ด้านการเป็นแบบอย่างที่ดี

ผู้นำท้องถิ่นตำบลเหมืองจี้มีความเห็นเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคในการเป็นแบบอย่างที่ดีเกี่ยวกับงบประมาณไม่เพียงพอ ขาดความร่วมมือภายในชุมชน ประชาชนในชุมชนมุ่งเน้นการเสพสุราของมีนเมาโดยเฉพาะในกลุ่มเยาวชน มากที่สุด รองลงมาเป็นต้นแบบในการประพฤติปฏิบัติการเป็นตัวอย่างผู้นำที่ดีมีน้อยที่จำทำได้จริง

๒) ด้านการประชาสัมพันธ์

ผู้นำท้องถิ่น มีความเห็นเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคในการประชาสัมพันธ์ เกี่ยวกับขาดการประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง รองลงมาเป็นปัญหาเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์ไม่ทั่วถึง

๓) ด้านการรณรงค์การมีส่วนร่วม

ผู้นำท้องถิ่น มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคในการรณรงค์การมีส่วนร่วม ในเรื่องของการขาดความร่วมมือของคนในชุมชน มากที่สุด รองลงมาเป็นปัญหาขาดการรับทราบข้อมูลข่าวสารจากทางราชการหรือหน่วยงานที่ดำเนินการจัดทำโครงการ

๔) ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมที่ดี

ผู้นำท้องถิ่น มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคในการจัดกิจกรรมส่งเสริมที่ดี ในเรื่องของความรู้ของผู้นำไม่เพียงพอในการแนะนำ มากที่สุด รองลงมาเป็นปัญหางบประมาณดำเนินโครงการไม่เพียงพอ

๗. สรุปองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย

จากการวิจัย ผู้วิจัยได้รับองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ คือ ทำให้ทราบถึงบทบาทของผู้นำ
ท้องถิ่นในการส่งเสริมโครงการหมู่บ้านรักษาศีล ๕ ปัญหา อุปสรรค ซึ่งนำไปสู่แนวทางในการแก้ไข
ปัญหาให้มีประสิทธิภาพ และยั่งยืนยิ่งขึ้นเพื่อการแก้ไขปัญหาในครั้งต่อไป สามารถสรุปเป็นแผนภาพ
องค์ความรู้ได้ ดังนี้

แผนภาพที่ ๒ สรุปลองค์ความรู้ที่ได้รับจากได้วิจัย

ด้านการเป็นแบบอย่างที่ดี มีแนวทางในการส่งเสริมไม่ประทุษร้ายร่างกายผู้อื่นไม่เบียดเบียนเอาทรัพย์สินของผู้อื่นโดยใช้อำนาจของตัวเอง รักครอบครัวไม่นอกใจคู่สมรส ไม่พูดส่อเสียดไม่พูดให้ผู้อื่นและ ไม่ดื่มสุราไม่เสพยาเสพติด คือการยึดหลักธรรมของศีล ๕ มาใช้ในการดำเนินชีวิต

ด้านการประชาสัมพันธ์ มีแนวทางในการส่งเสริมการประชาสัมพันธ์ข่าวสารโครงการให้ประชาชนในเขตพื้นที่ได้รับทราบข้อมูลทั้งทางหอกระจายข่าวหมู่บ้าน วิทย์ และสื่อออนไลน์เพื่อให้ข้อมูลเข้าถึงประชาชนได้อย่างทั่วถึง ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านการประชาสัมพันธ์โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยการประชาสัมพันธ์ผ่านทางหอกระจายข่าวหมู่บ้านทำให้ประชาชนได้รับทราบข้อมูลข่าวสารได้อย่างเต็มที่ ด้านการณรงค์การมีส่วนร่วม มีแนวทางในการส่งเสริมการณรงค์การมีส่วนร่วมกับชุมชนในการจัดกิจกรรมและให้ความร่วมมือกับผู้นำท้องถิ่นในการส่งเสริมโครงการหมู่บ้านรักษาศีล ๕ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก อาทิเช่น ผู้นำร่วมกับประชาชนในการประชุมวางแผนการปฏิบัติงานโครงการหมู่บ้านรักษาศีล ๕ เพื่อให้งานบรรลุตามเป้าที่คาดหวัง

ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมที่ดี มีแนวทางในการส่งเสริมกิจกรรมในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาและงานทั่วไปตามเทศกาล ประเพณีที่จัดขึ้น และยังมีการส่งเสริมกิจกรรมปฏิบัติธรรมสำหรับกลุ่มเยาวชน และผู้สูงอายุ รวมทั้งจัดบอร์ดนิทรรศการการส่งเสริมการรักษาศิลป ๕ โดยภาพรวมด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมที่ดี อยู่ในระดับมากซึ่งแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของโครงการหมู่บ้านรักษาศิล ๕ ที่ผู้นำท้องถิ่นได้มีการส่งเสริมให้ประชาชนได้ยึดถือประเพณีปฏิบัติตามหลัก ของศิลป ๕

๘ ข้อเสนอแนะ

๘.๑ ข้อเสนอแนะทั่วไป

- ๑) ควรส่งเสริมให้ผู้นำท้องถิ่นให้พึ่งพาตนเองได้ ไม่รอแต่ให้ผู้อื่นนำมาแจก ให้รู้จักประหยัดอดออม และไม่นิยมตามแบบระบบทุนนิยม
- ๒) ควรปลูกจิตสำนึกให้ผู้นำท้องถิ่นและคนในชุมชนนึกถึงปัญหาที่จะตามมาด้านครอบครัว สังคม และธรรมาธิปไตยของการแต่งกายสุภาพแบบไทย รักนวลสงวนตัว
- ๓) ควรส่งเสริมเข้มงวดเรื่องวัฒนธรรมภาษา และต้องปลูกฝังให้เป็นคนซื่อสัตย์ไม่เห็นแก่ตัว ไม่พูดเท็จเพื่อเอาตัวรอด หรือการพูดกับผู้ป่วยและญาติผู้ป่วย ควรพูดสุภาพ สุขุม นุ่มนวล ฟังแล้วสบายใจ

๘.๒ ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปปฏิบัติ

- ๑) ให้ผู้นำท้องถิ่นควรมีการจัดอบรมธรรมะให้แก่ประชาชน เพื่อให้ทราบถึงหลักธรรมและสามารถนำไปใช้ในชีวิตรประจำวัน
- ๒) ควรวิเคราะห์ข่าวสารตามหลักศีล ๕ อย่างเคร่งครัดถึงเหตุที่เกิดขึ้น เพื่อรับทราบปัญหาที่แท้จริงแล้วนำไปแก้ไขได้ตรงจุด

๘.๓ ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

- ๑) ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้หลักศีล ๕ ให้ละเอียด และนำหลักนั้นๆ มาประยุกต์ใช้ในชีวิตรประจำวัน
- ๒) ควรศึกษาทัศนคติและพฤติกรรมของผู้นำท้องถิ่น เกี่ยวกับการปฏิบัติตามหลักธรรมคำสอนของพระพุทธศาสนาในด้านอื่นๆ
- ๓) ควรศึกษาเปรียบเทียบบทบาทของผู้นำท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองกับชุมชนในการส่งเสริมโครงการรักษาศีล ๕

บรรณานุกรม

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ, คู่มือการดำเนินงานโครงการสร้างความปรองดองสมานฉันท์
โดยใช้หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา หมู่บ้านรักษาศีล ๕, (สำนักงานพระพุทธศาสนา. :
มปท, ๒๕๕๗).